1116

ที่ นศ ๐๐๒๓.๔/ว ๓๔๗

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดในการใช้ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

เรียน ท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกข้อความกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๒๘๕๔ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า กรมที่ดินได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดในการใช้ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ดินสาธารณประโยชน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่หลายหน่วยงาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบ จึงขอส่งหลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดในการใช้ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปราโมทย์ ศรีวิสุทธิ์)
ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร ๐๗๕ ๓๕๖๑๔๔ ต่อ ๔๑

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขที่รับ 5887/362
วันที่ 11 ก.ค. 66
เวลา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น (กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒) โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว๒๘๕๔ **วันที่** ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดในการใช้ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

เรียน ท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า กรมที่ดินได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดในการใช้ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ดินสาธารณประโยชน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่หลายหน่วยงาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบ จึงขอส่งหลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดในการใช้ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยโดยกรมที่ดินได้ส่งหนังสือดังกล่าวถึงผู้ว่าราชการจังหวัดด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(นายนรศักดิ์ สุขสมบูรณ์)
ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย

หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดในการใช้ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

ข้อ ๑ การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดและปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน

๑.๑ ทบวงการเมืองจะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อประโยชน์ในราชการ โดยมีการก่อสร้างหรือปลูกสร้างอาคารถาวร มีวัตถุประสงค์ในการยึดถือครอบครอง เพื่อใช้ประโยชน์ของทบวงการเมือง จะต้องแจ้งความประสงค์ขอถอนสภาพที่ดินตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) หากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินก่อนการถอนสภาพที่ดินจะแล้วเสร็จ จะต้องขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินด้วย เช่น เป็นที่ตั้งอาคารสำนักงานราชการ หรืออาคารส่วนควบอันเกี่ยวเนื่องกับสำนักงานราชการ

๑.๒ การขออนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หมายถึงการขออนุญาตเข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า หรือทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน ซึ่งตนเองมิได้มีสิทธิครอบครองโดยเสียค่าตอบแทนให้แก่รัฐ ซึ่งตามความหมายของมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

คำว่า “ยึดถือ” หมายถึง การเข้าไปแสดงถึงความเป็นเจ้าของ การหวงแหน มีเจตนาจะยึดถือที่ดินนั้น

คำว่า “ครอบครอง” หมายถึง การเข้าไปปกปักรักษา หรือเข้าไปครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินนั้น เป็นอาการกิริยาที่เข้าไปกระทำการครอบครองดูแลรักษาที่ดินนั้นจริง ๆ

คำว่า “ก่อสร้าง” หมายถึง การเข้าไปตัดฟันล้มต้นไม้เพื่อที่จะปลูกหรือทำพืชไร่หรือสวนขึ้นมาใหม่ แต่ไม่หมายความรวมถึงการตัดตกแต่งเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองบริเวณรอบทางสาธารณประโยชน์

คำว่า “ทำลาย” หมายถึง การทำพังพินาศไป อันไม่มีสภาพคงเดิม

คำว่า “ทำให้เสื่อมสภาพ” หมายถึง การทำให้คุณค่าของที่ดินนั้นเสื่อมลดหรือสูญหายไป

คำว่า “ทรัพยากรในที่ดิน” หมายถึง พืชพันธุ์ไม้ แร่ธาตุต่าง ๆ รวมทั้งดิน หิน กรวด ทราย ก็เป็นทรัพยากรในที่ดินเช่นกัน

ดังนั้น การขออนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นกรณีการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินโดยไม่มีผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันของราษฎร ลักษณะเป็นการใช้ชั่วคราว เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จสามารถปรับพื้นที่กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ การดำเนินกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวสามารถขออนุญาตใช้ประโยชน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๒ การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดและปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

/โดย ...

โดยไม่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นกรณีที่กิจกรรมนั้นไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการให้ความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด หมายถึงการอนุญาตหรือยินยอมให้บุคคลใดใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันเป็นการชั่วคราว มีระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ วัน โดยมิได้เป็นการเข้าไปยึดถือ ครอบครอง หรือก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างมั่นคงถาวร ไม่ทำให้สาธารณสมบัติของแผ่นดินเสื่อมสภาพ แต่เป็นการรอนสิทธิของประชาชนได้เป็นการชั่วคราวและไม่เกินความจำเป็น ในลักษณะเป็นการจัดกิจกรรมสาธารณะไม่ว่าจะเป็นการจัดงานหรือการจัดแข่งขันกีฬา เช่น การจัดงานตามประเพณีต่าง ๆ การจัดงานกาชาด การจัดงานรื่นเริงมีการแสดงมหรสพ หรือการจัดกิจกรรมเดิน – วิ่ง – มาราธอน เป็นต้น

๒.๑ ผู้ใดมีความประสงค์จะขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันเป็นการชั่วคราว ให้ยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ต่อนายอำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินตั้งอยู่ พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานดังนี้

(๑) แผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งบริเวณที่ดินที่จะใช้ประโยชน์

(๒) แผนงานในการบริหารจัดการพื้นที่ที่จะขออนุญาตใช้ประโยชน์ โดยระบุวัตถุประสงค์ เหตุผลความจำเป็น ระยะเวลา และการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์

๒.๒ เมื่อนายอำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับหนังสือแสดงความประสงค์ตามข้อ ๒.๑ แล้ว ให้ตรวจสอบและสรุปข้อเท็จจริง พร้อมความเห็นเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๓ การดำเนินการอย่างใด ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือส่วนราชการที่ไม่ต้องขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด และไม่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดินตามมาตรา ๑๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๑ กรณีกิจกรรมตามโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการปรับปรุงหรือพัฒนาที่ดินโดยไม่กระทบต่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันของราษฎร และราษฎรสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้ดีกว่าเดิม เช่น การก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.) ลงในลำเหมืองสาธารณประโยชน์ หากเป็นการดำเนินการของอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ก็สามารถดำเนินการได้ แต่หากเป็นการดำเนินการของส่วนราชการอื่นต้องได้รับความยินยอมจากผู้มีอำนาจดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันก่อน เว้นแต่จะมีบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจส่วนราชการดำเนินการโดยที่ไม่ต้องขอความยินยอม

๓.๒ กรณีอำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือส่วนราชการก่อสร้างสะพานข้ามลำเหมืองสาธารณประโยชน์อันถือเป็นการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อใช้ประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม โดยการก่อสร้างดังกล่าวไม่ขัดขวางการใช้ประโยชน์ร่วมกันของราษฎรในพื้นที่ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ การเชื่อมท่อระบายน้ำ ทางสาธารณประโยชน์จากพื้นที่ของเอกชนกับระบบสาธารณูปโภคของทางราชการ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

/๓.๔ กรณี ...

๓.๔ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเข้าไปใช้พื้นที่หน้าหาด ชายหาด ซึ่งเป็นที่ดิน
สาธารณประโยชน์ เช่น การจัดโซนนิ่งให้บริการสาธารณะโดยการปักร่มหน้าหาดสำหรับหลบแดดหลบฝน
ให้กับนักท่องเที่ยว หรือนำที่ดินไปจัดระเบียบผู้ประกอบอาชีพหน้าหาด เช่น หมอนวดชายหาด กลุ่มร่มเตียง
กลุ่มหาบเร่หิ้วกระติก เป็นการเข้าไปประกอบอาชีพเพียงชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง เมื่อเสร็จจากการประกอบอาชีพ
ในแต่ละครั้งก็เก็บอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการประกอบอาชีพออกไปจากบริเวณพื้นที่สาธารณะนั้น

ข้อ ๔ รายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่ได้มีการใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของ
แผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน